

نام بزرگان ایرانی بر کوه ها و دره های فضایی (۱)

از: دکتر عباس احمدی

نام بزرگان ایرانی نه تنها در کره ی زمین بلکه در دورترین کرات منظومه ی شمسی نیز، با افتخار، برده می شود. حدود سی و هشت کوه و دره و گودال و پرتگاه و دهانه ی شهابی در سیاره های منظومه ی شمسی به نام شخصیت های علمی و ادبی ایرانی نام گذاری شده است. این نامگذاری ها توسط مجمع عمومی اتحادیه ی بین المللی ستاره شناسان (آی - ۱ - یو) رسماً به تصویب رسیده است و در نقشه های فضایی به کار برده می شود. در این مقاله به پنج مورد از این پستی و بلندی اشاره می کنیم و در مقاله های آینده به بقیه ی آن ها خواهیم پرداخت.

- ۱- گودال شهابی ابوالوفا، اختر شناس و ریاضی دان ایرانی، در کره ی ماه.
- ۲- گودال شهابی بیرونی، اختر شناس، ریاضی دان و جغرافیا دان ایرانی، در کره ی ماه.
- ۳- گودال شهابی فرقانی، اختر شناس ایرانی، در کره ی ماه.
- ۴- گودال شهابی مامون، اختر شناس ایرانی، در کره ی ماه.
- ۵- دهانه ی شهابی آرمیتی، ایزدبانوی باروری و برکت، در کره ی زهره.

نام بزرگان فرهنگ و علم و ادب ایران بر روی نقشه های فضایی سیاره های منظومه ی شمسی

۱ -	نوع پستی و بلندی :	گودال شهابی (Crater)
	نام پستی و بلندی:	ابو الوفا (Abul Wafa)
	سیاره :	ماه (Moon)
	عرض جغرافیایی :	۱/۰ شمالی
	طول جغرافیایی :	۱۱۶/۶ شرقی
	قطر، کیلومتر :	۵۵
	شماره ی نقشه :	065D3
	مقام تصویب کننده :	مجمع عمومی اتحادیه ی بین المللی ستاره شناسان (آی - ا - یو)
	تاریخ تصویب :	۱۹۷۰
	وجه تسمیه :	ابوالوفا: اختر شناس و ریاضی دان ایرانی (۹۴۰ - ۹۹۸ میلادی)

نوع پستی و بلندی :

گودال شهابی (Crater)

نام پستی و بلندی:

البیرونی (Al-Biruni)

سیاره :

ماه (Moon)

عرض جغرافیایی :

۱۷/۹ شمالی

طول جغرافیایی :

۹۲/۵ شرقی

قطر، کیلومتر :

۷۷

شماره ی نقشه :

۳

مقام تصویب کننده :

مجمع عمومی اتحادیه ی بین المللی ستاره شناسان (آی - ا - یو)

تاریخ تصویب :

۱۹۷۰

وجه تسمیه :

ابوریحان بیرونی: اختر شناس، ریاضی دان، و جغرافیا دان ایرانی (۹۷۳ - ۱۰۴۸ میلادی)

نوع پستی و بلندی :	گودال شهابی (Crater)
نام پستی و بلندی:	الفرقانی (Alfraganus)
سیاره :	ماه (Moon)
عرض جغرافیایی :	۵/۴ جنوبی
طول جغرافیایی :	۱۹/۰ شرقی
قطر، کیلومتر :	۲۰
شماره ی نقشه :	078A3
مقام تصویب کننده :	مجمع عمومی اتحادیه ی بین المللی ستاره شناسان (آی - ا - یو)
تاریخ تصویب :	۱۹۳۵
وجه تسمیه :	محمد الفرقانی: اختر شناس ایرانی (متوفی ۸۴۰ میلادی)

نوع پستی و بلندی :	گودال شهابی (Crater)
نام پستی و بلندی:	المامون (Almanon)
سیاره :	ماه (Moon)
عرض جغرافیایی :	۱۶/۸ جنوبی
طول جغرافیایی :	۱۵/۲ شرقی
قطر، کیلومتر :	۴۹
شماره ی نقشه :	96
مقام تصویب کننده :	مجمع عمومی اتحادیه ی بین المللی ستاره شناسان (آی - ا - یو)
تاریخ تصویب :	۱۹۳۵
وجه تسمیه :	عبدالله المامون: اختر شناس ایرانی (۸۳۳ - ۷۸۶ میلادی)

نوع پستی و بلندی :	دهانه	(Corona)
نام پستی و بلندی:	آرمیتی	(Aramaiti)
سیاره :	زهره	(Venus)
عرض جغرافیایی :	۲۶/۳ جنوبی	
طول جغرافیایی :	۸۲/۰ شرقی	
قطر، کیلومتر :	۳۵۰	
شماره ی نقشه :	۱2476	
مقام تصویب کننده :	مجمع عمومی اتحادیه ی بین المللی ستاره شناسان (آی - ا - یو)	
تاریخ تصویب :	۱۹۹۴	
وجه تسمیه :	آرمیتی: ایزدبانوی باروری و برکت در ایران	